

BIZTONSÁGI ADATLAP

A magyar adatlap kiállításának kelte: 2010. január 11.

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG/ VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA:

- Készítmény neve: 190 gr-os eldobható gázpalack
Felhasználása. hegesztő gáz, patron és hordozható készülék utántöltő
- Gyártó cég neve EL GAZ- M.LEVAKIS
cím: Agios Georgios-Aspropyrgos, Athens Greece
PO 19300
tel. (0030) 2105570782
- Forgalmazó cég neve: Hofmann Garázsipari Kft.
cím: 2092 Budakeszi Budaörsi út 11.
www.ballun.hu
Tel: 06-23-535-830
e-mail: ballun@t-online.hu

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)
címe: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
éjjel- nappal hívható telefonszáma. 06 80 201 199

2. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

Besorolás a gyártó, az EU, valamint 4/2000. (XII. 27) EüM rendelet szerint:

Veszélyszimbólum: **F+**

Fokozottan tűzveszélyes

A veszélyes anyagok veszélyeire/ kockázataira utaló R mondatok:

R 12 Fokozottan tűzveszélyes

Speciális veszélyek: Nyomás alatti patron tűzveszélyes anyaggal töltve! A zárt, nyomás alatt levő patronokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak. Az égéskor keletkező gázok/gőzök a levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek. Használatkor a bőrrel érintkezve fagyási sérülést okozhat. Zárt helységben elégtelen szellőzés esetén fulladásveszély állhat fenn.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

Illatosított, tűzveszélyes, cseppfolyósított gázkeverék.

C 4 H 10 Butan

CAS szám:

Propán 74-98-6

Isobután/n-butan 106-97-8-203-448-7

EINECS szám

200-827-9

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Általános előírások: a sérültet a friss levegőre kell vinni és bármilyen panasz, vagy tünet esetén orvossal kell konzultálni. Mutassuk meg az adatlapot. Eszméletlen sérültnek soha ne adjunk be semmit szájon át.

- Belégzést követően: vigyük a sérültet friss levegőre, szükség esetén alkalmazzunk mesterséges lélegeztetést. Azonnal hívjunk orvost.
- Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet- legalább 10-15 perc át- bő hideg folyóvízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Ne használjunk meleg vizet, ne dörzsöljük. Azonnal forduljunk orvoshoz.
- Bőrre jutáskor: mossuk le a bőrt hideg folyóvízzel (ne használjunk meleg vizet). A fagyásos sebet tiszta, steril anyaggal fedjük le, ne dörzsöljük. Azonnal forduljunk orvoshoz.

Lenyelés nem valószínű. Véletlen lenyelés és panasz esetén hívjunk orvost. Ne hánytassuk.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Fokozottan tűzveszélyes

- Oltóanyag: CO₂, hab, por, vízpermet
Ne használjunk az oltáshoz erős vízugarat. (kiterjesztheti, a tüzet)
- Tűz esetén keletkező anyagok Hidrogén, etilén, irritáló szénhidrogén tartalmú füst, a patron felrobbanásakor „repülő” fémforgács, fém részecskék.
- Tűzoltásnál szükséges speciális védőöltözet: tűzálló védőruha, izolációs légzésvédő használata szükséges.
- Egyéb: A veszélyeztetett patronokat vízpermettel hűtsük. A zárt nyomás alatti palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak. Az égéskor keletkező gázok/ gőzök a levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek. A robbanáskor fém részecskék, fémforgács szóródhat szét.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESTÉN

Távolítsuk el a védtelen, képzetlen személyeket a veszélyeztetett területről.

Az összegyűjtést kvalifikált személy végezze.

- Személyi védelem: Gondoskodjunk megfelelő szellőzéstől, zárjunk el minden hő és szikraforrást, óvakodjunk a bőrrel történő érintkezéstől, a szembejutástól és a gőzök belégzésétől. Védőruha, védőkesztyű, védőlábbeli, védőszemüveg, légzésvédő használata szükséges. Tartsuk emlékezetünkbe, hogy a gáz nehezebb a levegőnél, akumulálódhat az alacsonyabb, zárt helyeken. Csak megfelelő, szikrabiztos elektromos eszközöket használjunk.
- Környezetvédelem: Az elhasznált sérült patronokat, a folyadékot élővízbe, talajba és közcsatornába juttatni nem szabad.
- Kiömlés esetén. Kiömlés nem valószínű. Véletlen kiömlés esetén külső, erős szellőztetést alkalmazzunk. A kiömlött anyagot, ha szükséges (elég gyorsan párolog), itassuk fel nedvszívó, nem éghető szerves anyaggal (pl. betonit,, vermiculit, univerzális megkötő anyag) majd gyűjtsük megfelelő konténerbe.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

- Kezelés: Használat előtt olvassuk el a használati utasítást é a speciális biztonsági előírásokat. Megfelelő szellőztetést biztosítsunk (gőzei nehezebbek a levegőnél). Tartsuk az oxigén koncentrációt 17% felett (fulladás veszély elkerülése). Óvatosan nyissuk, és kezeljük a palackokat nyomás alatt vannak, hőtől, hőforrástól (nyílt láng, szikra, ionizáló sugárzás, mikrohullám, statikus elektromosság), nyílt lángtól direkt napfénytől védjük. Rendszeresen ellenőrizzük, hogy nem eresztenek-e a patronok. (Pl. vízzel és szappannal) ne permetezzük nyílt lángra, vagy bármilyen izzó anyagra. szikrabiztos, földelt anyagokat használjunk. Védekezzünk az elektrosztatikus feltöltődés ellen. Óvakodjunk a cseppfolyós gáz bőrrel, szemmel történő érintkezésétől. Mielőtt a meghatározott céltól eltérő felhasználást elkezdenénk tájékozódjunk az alkalmazandó előírásokról és technikai szabályokról.
- Tárolás: eredeti, zárt csomagolásban, élelmiszerektől elzárva, száraz, jól szellőző, hűvös helyen, oxidálószerektől, gyúlékony anyagoktól távol, hőtől, lángtól, napfénytől védve, 50 C⁰ alatti hőmérsékleten tárolandó. A nyomás alatt levő palackokra vonatkozó tárolási szabályokat tartsuk be. Óvakodjunk a fizikai sérülésektől a patronokat (korrózió, mechanikai behatások, stb.)

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/ EGYÉNI VÉDELEM

- munkavégzés feltételei:
Óvatos munkavégzéssel kerülni kell a bőrre, szembe jutását, belégzését. A munkavégzés szüneteiben folyóvízes kézmosás, a munka után folyóvízes tisztálkodás szükséges.
- Műszaki intézkedések: megfelelő szellőztetést kell biztosítani
- egyéni védelem (gyártó ajánlásai)
  - légzés védelem: elégtelen szellőzés estén biztosítani kell a légzésvédelmet.
  - testfelület: megfelelő védőruha
  - kézvédlem: hőszigetelt védőkesztyű
  - szemvédelem. szembejutás veszélye estén arcvédővel ellátott védőszemüveg

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

- Fizikai állapot:
Halmazállapot. cseppfolyósított, nyomás alatt álló gáz (folyékony 1 bar nyomáson 15,6⁰C-on.)
Szag. karakterisztikus (nem zavaró)
Szín: színtelen
- forráspont: -0,5C⁰
- fagyáspont: <0C⁰
- lobbanáspont: -4C⁰
- öngyulladás hőmérséklet. 405 C⁰
- sűrűség: 0,584 kg/m³ a folyadékra
- robbanás koncentráció határértéke (térfogat %)

Bután alsó 1,8 felső 8,4
Izobután alsó 1,8 felső 9,8
propán alsó 2,2 felső 10

- gőznyomás: -
- gázsűrűség: nagyobb mint a levegőé
- oldhatóság vízben: nem oldódik
- oldhatóság zsírba: gyenge
- a levegővel robbanóképes elegyet képezhet
- párolgási arány: gyorsan párolog lehűtve a környezetét
- megoszlási koefficiens n-oktanol/víz: 2,36-3,0
-

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG

- Stabilitás: rendeltetésszerű alkalmazás, tárolás esetén stabil.
- veszélyes bomlástermékek CO, CO₂, hidrogén, etilén, irritáló szénhidrogén tartalmú füst, a patron felrobbanásakor „repülő” fémforgács, fém részecskék.
- kerülendő anyagok és körülmények: erős oxidálószeres (hipokloritok, nitrátok, perklorátok, permanganátok, peroxidok, klór-dioxid, O₂) ne emelkedjen a hőfok 50C⁰ fölé. Nyílt láng gyújtóforrás, hevítés, direkt napfény kerülendő.
-

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

A nyomás alatt levő flakon folyadék tartalma használat közben véletlenszerűen a szembe, bőrre jutva fagyási sérülést, pirosodást és fájdalmat okozhat. Véletlen lenyelése nem valószínű. A folyékony gáz lenyelése komoly sérülést okozhat a nyálkahártyán, a szájbán, a nyelőcsőben, a gyomorban, azonnali orvosi segítség szükséges. A gáz formában levő termék kevésbé veszélyes, mint a folyadék.

A köd, gáz belégzése narkózist, szédülést, fulladásos tüneteket okozhat figyelmeztető szimptomák nélkül. Nagy mennyiségben történő belégzése hathat a tüdőre, a központi idegrendszerre, szív rendellenességek (aritmia, szívroham) fellépése közben.

Nem karcinogén, nem mutagén és nem reprodukciót károsító. Nem szenzibilizál.

12. ÖKOLÓGIAI ADATOK

A termékre vonatkozólag nem állnak rendelkezésre pontos ökotoxikológiai adatok. Gyorsan párolog, talajba, vízbe jutott mennyiség könnyen lebomlik, a szokásos koncentrációban a szennyvízbe jutva nem várható az élőiszap organizmusok lebontó képességének romlása, szétterjedése, a biokoncentrációs faktor (propán, 1,56-1,78) nem tűnik fontos tényezőnek, nem bioakkumulálódik. A gáz ártalmas lehet a légkörre, fotokémiai reakció révén keletkező veszélyes anyagok keletkezésével. (ózon, szerves nitrátok)

Ne engedjük élővízbe, vízfolyásokba, a talajba és a légkörbe jutni.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termék maradékai kezelésére vonatkozó rendeletben foglaltak az irányadók.

EWC Kód: 16 05 04* (nyomás állótartályokban tárolt, veszélyes anyagokat tartalmazó gázok (ideértve a halonokat is))

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Közúti szállítás:

ADR/RID osztály: 2.1

UN- szám: 2037

Megnevezés: gázzal töltött kisméretű tartályok (gázpatronok), újra nem tölthetők.

Vízi szállítás:

IMDG/GG Vsee osztály 2.1

UN-szám: 2037

Nem tenger szennyező

Megnevezése: gázzal töltött kismértékű tartályok (gázpatronok), újra nem tölthetők.

Légi szállítás:

ICAO/IATA- oszt.: 2.1

UN-szám: 2037

Megnevezés: töltött kismértékű tartályok (gázpatronok), újra nem tölthetők.

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

- Címkézésre vonatkozó előírások

Veszélyszimbólum: **F+**, **fokozottan tűzveszélyes**

A veszélyes anyagok veszélyeire/kockázataira utaló R mondatok:

R 12 Fokozottan tűzveszélyes

A veszélyes anyagok biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 9 Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó

S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó- Tilos a dohányzás

S 23 A keletkezett gázt/ füstöt/gőzt/ permetet nem szabad belélegezni.

S 33 A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell

S 1 Csak jól szellőztetett helyen használható

S2 Gyerekek elől távontartandó

Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez: cseppfolyósított ásványolaj gázok

A készülékben túlnyomás uralkodik. Felnyitni, ütögetni, felszúrni, 50 °C feletti hőmérsékleten, napfénynek, sugárzó hő hatásának kitenni, vagy tűzbe dobni még üres állapotban is tilos!

Tilos nyílt lángra vagy bármilyen izzó anyagra permetezni.

Tűzforrástól távol tartandó és használata közben tilos a dohányzás.

Gyermekek kezébe nem kerülhet.

Megfelelő szellőzés nélkül robbanásveszélyes gőz-levegő elegy képződhet.

- A vonatkozó jogszabályok:

Veszélyes anyagok.

Az európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről, és korlátozásáról (REACH), 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel

kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27) EüM. rendelet. 25/2000. (IX. 30) EüM- SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról és módosítása.
Veszélyes hulladék: 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról 98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, 16/2001. (VII.18) KöM. rendelet a hulladékok jegyzéséről.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

Felhasználási terület. professzionális és nem professzionális felhasználásra

A 2. és 3. pontban szereplő R- mondatok jelentése:

R 12 Fokozottan tűzveszélyes

Ez a biztonsági adatlap a rendelkezésre álló dokumentáció (gyártó által készített biztonsági adatlap), valamint a vonatkozó Európai Direktívák és magyar útmutatók alapján készült, és meggyőződésünk szerint az abban foglalt adattartalomnak megfelelő mértékig megfelel az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendeletének (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény és végrehajtási rendeletei előírásainak. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, illetve hisszük. Ez nem jelent közvetlen vagy közvetett garanciát a termék minőségére, valamint arra vonatkozóan, hogy , a biztonsági adatlapban foglalt minden információ, adat és ajánlás a felhasználás időpontjában maradéktalanul pontosnak és helytállónak bizonyul . A felhasználó a kockázatbecslés adatai alapján saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek kidolgozásáról és a termék felhasználásról.